

2016-09-22
Miljödepartementet

Remissvar: Betänkandet En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige SOU 2016:47

Sammanfattning

Sveriges Läkarförbund instämmer generellt med lämnade förslag och finner det glädjande att i rapporten finna att hälsoaspekten är ett återkommande tema genom hela dokumentet. Skall vi kunna bromsa klimatförändringen och nå de mål som satts upp både internationellt och nationellt är det bråttom. I Sverige finns tecken på att det går åt fel håll: Under det gångna året gick utsläppen av växthusgaser upp och det sker en stadig tillväxt av antalet fossildrivna fordon på våra vägar. Vi vill understryka att det finns en väl dokumenterad win-win situation att eftersträva med åtgärder mot fossil förbränning: klimatförändringen bromsas, luftkvaliteten förbättras och föroreningar av mark och dagvatten minskas. Folkhälsan kan också förbättras med ökad fysisk aktivitet, tystare och renare miljö, samt minskad konsumtion av kött. Samtidigt öppnas möjligheter till teknikutveckling på bred front.

Det är glädjande att den presenterande strategin slår fast att "Sverige ska vara ett ledande land i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets ambitiösa målsättningar och ta ansvar för landets historiska utsläpp". Internationell forskning visar att man globalt måste uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050 för att ha en chans att uppnå 1.5 graders målet. Sverige, som ett av de rikare länderna globalt med god tillgång till förnyelsebar energi och med den uttalade målsättningen att man vill vara globalt ledande, borde därför ha en högre ambition än nettonollutsläpp år 2045.

Fortsatt utbyggnad av kollektivtrafik är ett måste även i den glesbefolkade delen av vårt land om fordonsflottan ska kunna utbytas. Konkreta subventioner för miljövänligare alternativ är ett måste.

Kontinuerliga och systematiska uppföljningar är nödvändigt så att målinriktningen följs och att delmålen uppfylls.

Läkarförbundet anser att nationella styrmedel måste användas för att drastiskt minska växthusgaserna till 2030. Vi anser att belöningssystem bör vara mer framgångsrika än bestraffningssystem för att nå målen.

Kapitel 6 och 7: Vi ställer oss positiva till förslag till förändring inom transportsektorn, industrin och gällande samhällsplanering. Vi är positiva till att man vill stötta en utbyggnad av förnybar energi och vill se att detta snarast skall verkställs i praktiken.

Kapitel 8: Vi tillstryker att utsläppen från livsmedelskonsumtionen bör minska genom minskad köttkonsumtion. Inhemsk köttproduktion är att föredra då det har positiva effekter på landskap och biotoper. Vi välkomnar förslaget att det skall underlättas för såväl privatpersoner som offentlig sektor att välja bra och hållbar kost.

Kapitel 9: En ansvarsfull klimatpolitik innebär att vi genomför de utsläppsminskningar som krävs inom landet. Våra åtaganden kan även inkludera kompletterande åtgärder som innefattar utsläppsminskningar igenom investeringar i andra länder överhuvudtaget.

Kapitel 11: När det kommer till utsläppen från inrikesflyg menar dock utredningen att det inte skall finnas särskilda mål utan att detta ryms i EU:s system för utsläppsrätter. Här anser vi att det hade varit aktuellt med ett mer ambitiöst och mer konkretiserat mål. Angående internationellt flyg och sjöfart finns en strävan efter att dessa sektorer skall bära sin egen kostnad, vilket är positivt, men ett godtagbart system för detta saknas.

DEL B

Kapitel 14: Vi tillstryker etappmål, styrmedel och åtgärder för att sträva efter en minskning av utsläppen av luftföroreningar och en giftfri miljö och instämmer i att det behövs ytterligare forskning inom område och att högre krav bör ställas inom EU och nationellt.

Kapitel 15 och 16: Vi tillstryker målen för att minska partikelmängder, marknära ozon och svaveldioxiderna i luften. Att andelen cykel och gångtrafikanter skall öka är något som även kommer bidra till ökad fysisk aktivitet. Dock är det viktigt att det finns bra förutsättningar för dessa trafikanter som säkerställer en trygg framkomlighet med gång-cykelbanor, anslutande billig kollektivtrafik

Nya undersökningar som bör beaktas

I remissen nämns att beteendeförändringar kommer behövas för att nå klimatmålen men det saknas konkreta mål för hur detta skall ske. Vi vill trycka på vikten av att behandla frågor om hur man får människor att engagera sig och tar ett personligt ansvar. Vi riskerar annars att hamna i politiska konflikter med proteströrelser och annat motstånd mot uppsatta mål.

Med vänlig hälsning

SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Karin Båtelson
Ordförande Läkarförbundets grupp för Klimat och Hälsa
Sveriges läkarförbund